

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM HÀ NỘI

LÊ THỊ VÂN ANH

**GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH CHO SINH VIÊN
CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG VÙNG TÂY BẮC
TRONG DẠY HỌC MÔN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH**

Chuyên ngành : Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn giáo dục chính trị
Mã số : 62.14.01.11

LUẬN ÁN TIẾN SĨ GIÁO DỤC HỌC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS Nguyễn Văn Cư

PGS.TS Đào Thị Ngọc Minh

HÀ NỘI - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong luận án là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất cứ công trình nào khác.

Lê Thị Vân Anh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN

BẢNG KÝ HIỆU CÁC CHỮ VIẾT TẮT

DANH MỤC BẢNG

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

DANH MỤC HÌNH

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của luận án	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	2
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ và phạm vi nghiên cứu	3
6. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu.....	3
7. Những luận điểm cần bảo vệ.....	4
8. Những đóng góp mới của luận án	4
9. Cấu trúc của luận án.....	5
Chương 1: TỔNG QUAN CÁC CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU	6
1.1. Đạo đức Hồ Chí Minh.....	6
1.2. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho thanh niên - sinh viên	13
1.3. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho thanh niên - sinh viên trong dạy học môn tư tưởng Hồ Chí Minh.....	16
1.4. Những vấn đề luận án cần đi sâu nghiên cứu	19
Kết luận chương 1	20
Chương 2: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG VÙNG TÂY BẮC TRONG DẠY HỌC MÔN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH	21
2.1. Cơ sở lý luận về giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng vùng Tây Bắc	21
2.1.1. Một số khái niệm cơ bản của luận án.....	21

2.1.2. Đạo đức Hồ Chí Minh.....	25
2.1.3. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên.....	34
2.1.4. Môn tư tưởng Hồ Chí Minh với việc giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng	42
2.2. Cơ sở thực tiễn về giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng vùng Tây Bắc trong dạy học môn tư tưởng Hồ Chí Minh	49
2.2.1. Khái quát về địa bàn nghiên cứu.....	49
2.2.2. Đặc điểm sinh viên các trường đại học, cao đẳng vùng Tây Bắc	50
2.2.3. Thực trạng đạo đức sinh viên các trường đại học, cao đẳng vùng Tây Bắc.....	53
2.2.4. Thực trạng giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng vùng Tây Bắc trong dạy học môn tư tưởng Hồ Chí Minh	65
Kết luận chương 2	76
Chương 3: YÊU CẦU, BIỆN PHÁP GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG VÙNG TÂY BẮC TRONG DẠY HỌC MÔN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH.....	77
3.1. Yêu cầu giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng vùng Tây Bắc trong dạy học môn tư tưởng Hồ Chí Minh.....	77
3.1.1. Đảm bảo tính khoa học, tính tư tưởng của môn học.....	77
3.1.2. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh phải được thực hiện một cách sinh động, hấp dẫn, gắn lí luận với thực tiễn.....	79
3.1.3. Giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh phải phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội vùng Tây Bắc và nhạy bén, bám sát tình hình đất nước, khu vực	82
3.1.4. Phát huy tính tích cực, chủ động của sinh viên trong học tập môn tư tưởng Hồ Chí Minh	85
3.1.5. Người thầy phải là tấm gương đạo đức.....	87
3.2. Biện pháp giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng vùng Tây Bắc trong dạy học môn tư tưởng Hồ Chí Minh.....	90

3.2.1. Nhóm các biện pháp giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh trong giờ học chính khóa	90
3.2.2. Nhóm các biện pháp giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh thông qua các hoạt động ngoại khóa	121
Kết luận chương 3	127
Chương 4: THỰC NGHIỆM SƯ PHẠM	129
4.1. Mục đích, đối tượng, địa bàn và giảng viên thực nghiệm sư phạm.....	129
4.1.1. Mục đích thực nghiệm sư phạm.....	129
4.1.2. Đối tượng thực nghiệm sư phạm.....	129
4.1.3. Giảng viên thực nghiệm sư phạm	130
4.2. Phương pháp thực nghiệm sư phạm và quá trình chuẩn bị.....	130
4.2.1. Phương pháp thực nghiệm sư phạm.....	130
4.2.2. Quá trình chuẩn bị thực nghiệm sư phạm	131
4.2.3. Tiến hành thực nghiệm sư phạm.....	132
4.3. Xử lý kết quả thực nghiệm.....	132
4.3.1. Kết quả bài kiểm tra đầu vào	133
4.3.2. Kết quả thực nghiệm giáo án 1 (chương 7, tiết 3)	135
4.3.3. Kết quả thực nghiệm giáo án 2 (chương 7, tiết 4)	140
4.3.4. Kiểm định sự khác biệt về giá trị trung bình của nhóm thực nghiệm.....	144
4.4. Kết luận chung về thực nghiệm	147
Kết luận chương 4	148
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	149
1. KẾT LUẬN.....	149
2. KHUYẾN NGHỊ	150
CÁC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC ĐÃ CÔNG BỐ	151
TÀI LIỆU THAM KHẢO	152
PHỤ LỤC	

NHỮNG KÝ HIỆU CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CD	Cao đẳng
CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
CCTT	Cơ chế thị trường
CNCS	Chủ nghĩa cộng sản
CNXH	Chủ nghĩa xã hội
CNTT	Công nghệ thông tin
CSCN	Cộng sản chủ nghĩa
CTQG	Chính trị quốc gia
ĐC	Đối chứng
ĐH	Đại học
GCCN	Giai cấp công nhân
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
GS	Giáo sư
GV	Giảng viên
HS	Học sinh
KTTT	Kinh tế thị trường
LLCT	Lí luận chính trị
Nxb	Nhà xuất bản
PP	Phương pháp
SV	Sinh viên
TN	Thực nghiệm
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1: Chuẩn mực đạo đức của một SV hiện nay	54
Bảng 2.2: Nguyên nhân tình trạng xuống cấp đạo đức của SV	56
Bảng 2.3: Động cơ học tập của SV hiện nay	57
Bảng 2.4: Lý do trốn học của SV.....	58
Bảng 2.5: Số giờ tự học của SV	59
Bảng 2.6: Không trung thực mà có lợi.....	60
Bảng 2.7: Những công việc làm thêm của SV	61
Bảng 2.8: Vấn đề nổi cộm của SV	63
Bảng 2.9: Ý kiến đối với việc giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho SV	66
Bảng 2.10: Thực trạng SV lĩnh hội tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh	67
Bảng 2.11: Tương quan giữa PP giảng dạy và hiệu quả của môn học	68
Bảng 2.12: Hoạt động để Nhà trường giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho SV ...	69
Bảng 2.13: Yêu cầu đối với GV tư tưởng Hồ Chí Minh.....	71
Bảng 2.14: Hoạt động SV cần để nâng cao chất lượng và hiệu quả giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh.....	72
Bảng 2.15: Lý do khiến cho việc giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh thông qua môn tư tưởng Hồ Chí Minh không hiệu quả.....	73
Bảng 4.1: Các lớp TN và ĐC	129
Bảng 4.2: Mô tả dữ liệu.....	133
Bảng 4.3: Kết quả so sánh điểm số giữa nhóm TN và ĐC	134
Bảng 4.4: Mô tả dữ liệu.....	135
Bảng 4.5: Kết quả so sánh điểm số giữa nhóm TN và ĐC	136
Bảng 4.6: So sánh giá trị trung bình điểm số của lớp ĐC và lớp TN.....	137
Bảng 4.7: Giá trị P của phép kiểm chứng T-test.....	137
Bảng 4.8: Tiêu chí đánh giá giá trị P của phép kiểm chứng T-test.....	137
Bảng 4.9: Mức độ ảnh hưởng của tác động	138
Bảng 4.10: Bảng tiêu chí Cohen	138
Bảng 4.11: Kết quả đo thái độ của SV	139
Bảng 4.12: Tiêu chí đánh giá P của phép kiểm chứng khi bình phương.....	139

Bảng 4.13: Mô tả dữ liệu.....	140
Bảng 4.14: Kết quả so sánh điểm số giữa nhóm TN và ĐC	141
Bảng 4.15: So sánh giá trị trung bình điểm số của lớp ĐC và lớp TN.....	142
Bảng 4.16: Giá trị P của phép kiểm chứng T-test.....	143
Bảng 4.17: Kết quả đo thái độ của SV	143
Bảng 4.18: Kết quả phân tích thống kê sự khác nhau giữa điểm trung bình bậc ĐH và CĐ của nhóm TN.....	145

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 2.1: Biểu hiện đạo đức của SV	55
Biểu đồ 2.2: Tình trạng trốn học của SV	58
Biểu đồ 2.3: Tình trạng vi phạm qui chế thi của SV.....	59
Biểu đồ 2.4: Ý thức tự lập của SV	62
Biểu đồ 2.5: Hoạt động khuyến khích SV học tập đạo đức Hồ Chí Minh	71
Biểu đồ 2.6: Hiệu quả giáo dục đạo đức Hồ Chí Minh cho SV.....	73

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 4.1: Biểu đồ thể hiện số lượng các loại điểm của 2 nhóm (a: TN, b: ĐC)	134
Hình 4.2: Biểu đồ tần suất (%) điểm số của lớp TN và ĐC	135
Hình 4.3: Biểu đồ thể hiện số lượng các loại điểm của 2 nhóm (a: TN, b: ĐC)	135
Hình 4.4: Biểu đồ tần suất (%) điểm số của lớp TN và ĐC	137
Hình 4.5: Biểu đồ thể hiện số lượng các loại điểm của 2 nhóm (a: TN, b: ĐC)	140
Hình 4.6: Biểu đồ tần suất (%) điểm số của lớp TN và ĐC	142